

Tisztelt Vezetőség, Tanárok, Ünneplő Közönség!
Kedves Ballagó Diákok!

Főleg a csíki falvakban, de még itt a környező településeken is él az a nemes hagyomány, miszerint napszentültével „a falu bölcsei” összegyűlnek a kertszéli padokra azzal a céllal, hogy elosszák a napi bajokat, s megvitassák az élet igazságait. Az egyik ilyen alapigazság így szól: **„minden vég valami újnak a kezdete”**. Azaz, hiába az aratás, ha nem követi a szántás; hiába a szüret, ha nincs utána préseles, és hiába az első félév, ha nem érkezik a második. (És hiába a disznóvágás, ha nem követi kolbásztöltés). Ha egy történet befejeződik, a helyébe egy új kezdődik, talán egy jobb. A mai nappal lezárul egy fejezet az életetekben, nevezzük ezt akár „bolyais”, akár iskolás korszaknak. A holnappal együtt azonban az életnek egy új szakaszába léptek, immáron nagyobb felelősséggel, önállósággal és a szabad döntés jogával, hogy hol és miként folytatjátok az életeteket.

Mindenki egy új közegben fog elhelyezkedni, ahol az iskoláétól eltérő impulzusok fogják érni, és lesznek olyan szokások, kapcsolatok, amelyek egyszerűen eltűnnek az életetekből. Természetesen kerülnek az üres helyekre újak, azonban ezek a kötelékek már nem lesznek olyan erősek. Ezért fontos, hogy amit ebben az iskolában a batyutokba pakoltatok, azt őrizzétek, gyarapítsátok és használjátok. Hiszen a felhalmozott tudás mellett az iskola tanított meg titeket ismerkedni, emberként viselkedni, érett döntéseket hozni, és megadta az egyik legfontosabb alapot az élethez: a barátokat.

Három évvel ezelőtt, amikor azon morfondíroztam, hogy hol folytassam tovább a tanulmányaimat, és kacérkodtam azzal a gondolattal, hogy Marosvásárhelyre jövök a Bolyai Farkas Elméleti Líceumba, voltak, akik bízottak, de akadtak olyanok is, akik óva intettek Marosvásárhelytől: mert igen, Marosvásárhelyen sok a lehetőség, Marosvásárhely egy olyan város, ahol a székely gyermek is meg tud tanulni románul, és igen, Marosvásárhely relatíve, székely szemmel nézve bizony egy nagyváros. Igen ám, de ha nagyváros, akkor valószínűleg sem az iskolákban, sem más közösségekben nem alakulhatnak ki olyan erős kötelékek, barátságok, mint mondjuk egy községben vagy egy mezővárosban. Számomra az volt a legkellemesebb csalódás a Bolyaiban, hogy nemcsak erős kötelékek alakulnak ki itt, hanem életre szóló barátságok és esetenként olyan összetartó osztályközösségek, amelyek második családként funkcionálnak. Sokan mennek közületek majd Kolozsvárra, Magyarországra, sőt olyan is akad, aki Dániába tart, de bárhova is sodorjon bennetek a sors, tudnotok kell, hogy az itt kialakult kapcsolatokra mindig számíthattok. De ahogyan a termőföld ápolása nélkül nem lesz szép a termés, úgy törődés és odafigyelés nélkül ezek a barátságok sem lesznek mindvégig termékenyek, hiába a sok szép és közös régi emlék.

Ami a folytatást illeti... nem vagyok egy bölcs ember, aki szállóigévé váló szentenciákat tud megfogalmazni, de magam mögött tudva az egész XI.-es évfolyamot, három őszinte tanáccsal érkeztem, amelyekre talán érdemes odafigyelni a jövőben:

Az első: a képesség arra, hogy mások szemével is lássuk a világot. Sok a makacs ember az iskolában, de a Földön is egyébként, és sok esetben kellemetlen viták alakulhatnak ki különböző „semmisségekből”, mert mindkét fél erőlteti a saját igazát, még akkor is, ha egyiknek sincs igaza. Ilyenkor érdemes a másik helyébe képzelni magunkat, az ő szemével is látni a szituációt. Ezáltal könnyebben megértjük őt, és legtöbbször megoldást is találunk a problémára.

A második: a Carpe diem! Horatius bölcs mondása, magyarul több fordításban ismeretes. Például: „Élj a mának!”, „Ragadd meg a napot!”, „Élvezd az időt!” vagy „Minden napnak leszakítsd virágát!”. Fogyasztói társadalmunk sokféle reklámja is csábít velük, mert olyan kellemesen hangzik az emberi fülnek élvezni az időt, megenni a megehető. De ti nézzétek a mélyebb, európai kultúránkhöz illő értelmét. A szállóige így azt jelenti, hogy cselekedj most, ne halogass. Ne a múltadban kószálj, vagy a jövőről ábrándozz haszontalanul. A mai napon tegyél meg mindent, amit megtehetsz, hogy szebbé tedd a saját magad és a környezeted napját, hogy szebbé tedd a világot. Kedves ballagó diáktársak! Hasznos módszer minden napot egy „mini-életnek” tekinteni, mert azt a napot az életünkben soha többé nem fogjuk újraélni. Reggel, mikor felkeltek, céllal ébredjétek és hálával, hogy kinyithattátok a szemeteket, hogy szeretteitek is veletek együtt felébredtek; majd este, amikor lefeküsztek és kiértékelitek a napot, adjatok hálát a megéltéért. Nem kerül sok időbe, mégis rengeteget segít.

A harmadik tanácsunk: Szeressétek, amit csináltok! Minden ember bizonyos képességekkel született a világra. Vannak, akik könnyedén, akár már az iskolában megtalálják azt, amire rááll a kezük-fejük, mások sokkal nehezebben, talán sohasem lelnek rá erre dologra, mert nem keresik igazán. Keressétek! Ha nem kényszerből tesszük azt, amit teszünk, hanem szeretettel, akkor értelmet nyer, bármi is legyen az. És, amennyiben lehetséges: legyetek a legjobbak abban, amit csináltok, de a korábbi, tegnapi énjétekhez viszonyítva, nem másokkal összehasonlítva. Másokkal hasonlítani magunkat talán butaság.

Végezetül szeretnék egy kicsit hazabeszélni. A mai nappal ti nemcsak jelképesen hagyjátok el az iskolát. A ballagás valóban pontot tesz a 12 évre. De az új életlapotokon hagyjatok helyet a zárójeleknek, amikor visszatértek hozzánk. Keressetek fel! Minket, tanáraitokat, az ódon falakat. Hiányozni fogtok, hiszen sok jót, útmutatást, bátorító szót köszönhetünk nektek, ne feledkezzetek meg rólunk! Az alma mater visszavár.

Sok sikert az érettségihez, a felvételikhez! Isten veletek!

Köszönöm, hogy meghallgattatok, meghallgattak.